

Val '94

Torført at stýra í afturgongdstíðum – lætt at sita uttan fyri og finnast at!

Tey tvey landsstýrinum, sum stýrdu Føroyum 1989 og 1990, fingi lítið av skatti fyri berum ósemjum.

Júst tað sama kann man ikki siga um tey eftirfylgjandi tvey landsstýrini undir leiðslu javnaðarflokksins, tó besta var, um eitt landsstýri og ein samgonga sat hvørt heila valskeið, tað er 4 ár.

Fyrst tá er veruligur politiskur stabilitetur, sum er so neyðugur fyri politiska arbeiðið.

Hetta valið er komið í ótíð, tí sjálfstýrisflokkurin hevði innanhýsis trupulleikar og skræðnaði. Tað

fingu hinir flokkarnir einki gjørt við.

Seinastu fyra árinu hava verið merkt av afturgongdstíðum her hjá okkum. Í grannalondunum kom henda afturgongd nøkur ár fyrr og er av har nú í stóran mun.

Men her hjá okkum hava tey seinastu tvey landsstýrini og teirra samgongur í løgtinginum verið óervaðar av at loysa átrókandi stórmál, so sum bankakreppur, fiskivinnukreppur, skuldarkreppur, arbeiðsloysi o.sfr.

Hetta hevur tikið alla tíðina og allar tær politisku

kreftirnar, soleiðis at minni mál og floksmál komu at liggja á lán fyri ein stóran part. Hetta er vanligi javnaðarveljarin helst eisini misnøgdur við, tí hava vit saknað nakað av veruligum javnaðarpolitikki.

Men hóast hetta, so eiga vit at minnst til, at fleiri samfelagsmál eru loyst hesi fyra árinu, eisini javnaðarmál, vit kunnu nevna:

1. undirgrunndin er nú fýroyst mál.
2. oljuvinnan er fýrreikað.
3. rentuspekulatióin er burturbeind.
4. peningakerfið og -skipanin er bjargað.
5. rúsdrekka málið er loyst.
6. arbeiðsloysistrygging er byrjað.
7. nýggjar útbúgvingarlógir eru framdar.
8. ES-sáttmáli er fingin í lag.
9. vinnulívið er nærur alt sanerað.
10. kommunuskuldin er við at verða langtíðarfiggjað.
11. nýggi stýrisskipanarlóg er undir landi.
12. lønarútgjaldingarnar sýnast at vera vaksandi aftur.
13. vøksturin í arbeiðsloysi er steðgaður og vónandi vendur.
14. politiskur stabilitetur hevur verið síðan 1990.

Tey málini, sum ikki vórðu loyst m.a. orsakað av at valið kom 4 mdr. fyrr enn tað átti, eru m.a.:

- A. føra nýggjar samráðingar við Danmark.
- B. ein betri loysn fyri trongstaddir sethúsaegjarar.
- C. meiri arbeiði – fleiri arbeiðspláss á sjógv og landi.
- D. at skaffa meiri fisk og fleiri fiskirættindir, skaffa betri marknað fyri okkara útlutningi og harvið betra korini hjá allari fiskivinnuni.

- E. at lækka skattatrystið aftur bæði við kommuniskatti og landsskatti.
- F. at steðga fólkaflýtingini úr Føroyum.

Hetta eru mál, sum komandi landsstýri og løgting eiga at fara undir beinanvegin. Nú er tað mest neyðuga um enn minst avhildna arbeiðið gjørt av sitandi samgongu – so nú er grundarlag fyri at virkast kann framfætur, at vit sum frálíður koma burtur úr kreppuni.

Vit í javnaðarflokkinum fýrgyglyka ikki fólkí nakrar lættar loysnir og heldur ikki stórar broytingar beinanvegin, men vit vilja virka fyri og trúgva uppá, at trupulleikarnir verða loystir stigvíst yvir komandi 4 árinu.

Og tað lova vit at virka fyri og fremja uttan loysnir hjá tí sokallaða borgarliga alternativinum sum eru:

- a. lønirnar niður 30–40% við lóg.
- b. innliman í ES beinanvegin.
- c. lækkan av løgtingsfiggjarlógini við hópuppsagnum.
- d. 1000 fólk meira arbeiðsleys.
- e. farvæl til vælfærðarsamfelagið – góðan dag til støttasamfelag aftur.

Eg viðgangi, at ikki alt er hepnast nóg væl hesi seinastu 4 árinu, og persónliga kundi eg hugsað mær okkurt óðrvisi – tað vil so vera.

Men lat tað verða heilt greitt sagt frá, at ynskja veljararnir:

- lønina niður við lóg
- 1000 fleiri arbeiðsleys
- innliman í ES nú
- skerda løgtingsfiggjarlóg
- vælfærðarsamfelagið í sor
- støttamunin aftur millum fólk
- so er at velja aðrar enn javnaðarflokkin. Tí einasta verjan móti hesum er javnaðarflokkurin.

Veljið tí javnaðarflokkin.

Birgir Mohr,
valevni javnaðarflokksins
í Sandoyar Valdømi

Skattur og avgjöld eru drepanði fyri fólk

– og má og skal kunna loysast nú

Lat meg beinanvegin siga, at tað skuldi verið gjørt fyri langari tíð síðani, tí tað eru mong fólk, sum liva langt undir hungursmarkinum, og tað kann man ikki blíva við at liva við.

SKATTAMÁL

Javnaðarflokkurin viðgongur, at skattatrystið er ov høgt og vil flokkurin fara undir at lækka skattatrystið á lág- og miðalinntøkum.

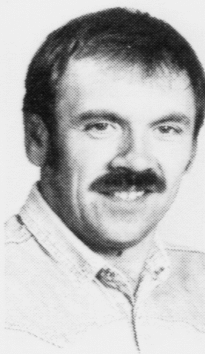
Málið er at allar inntøkur á javnar við fólkapensionsupphæddina verða skattafríar, hartil er at leggja afturat, at eg persónliga og fleiri við mær meina, at eisini tær hægru inntøkurnar skulu koma við í skattalættan.

Tí tað er ikki rætt, at tær familjur við teimum miðal góðu inntøkunum far av landinum, tí at skattatrystið í Føroyum er so høgt í mun til aðrastaðni. Harvið flytur tað góða fólk, sum skal vera við til at byggja landi upp. Tað kann í hvussu er ikki vera rætt, tí mugu vit av øllum alvi arbeiða hart fyri at tey ikki fara av landinum með alla.

Eg taki neyvan feil av at vit øll valevni javnaðarflokksins fara at arbeiða av øllum alvi fyri at gera tað so liviligt her á landi, og at vera føroyingur. At lækka skattatrystið, so tað gerst meira rættvíst fyri øll. At gera nakað fyri tey arbeiðsleysu, og at fáa meiri arbeiði.

At gera nakað fyri sethúsaegjarar.

Skal eg siga nakað um tey, so haldi eg at tey hava rætt til hjálp ella nakað sum líkist sanering. Tá man kann sanera skip, virkir og annað fyri at lætta teimum um skuldina, sum allir føroyingar skulu gjalda ella sviða fyri, tá kann tað

ikkí vera rætt, at ein sethúsaegjari hongur alt lívið uppá skuldina, tá hann fer á húsagang. Her má ein loysn finnast.

BÚSKAPARMÁL

Javnaðarflokkurin sigur í uppskoti til virkisráð: Málið við búskaparpolitikki okkara er at tryggja øllum mannsömuglig figgjar, at tryggja javnari býti av samfelagsgóðunum, soleiðis at øll fáa somu møguleikar.

Tí virkar flokkurin fyri, at

- tryggja búskaparligan javnað
- tryggja arbeiði til allar hendur
- tryggja javnan búskaparligan vøkstur, ið byggir á vistrøðiliga trygt grundarlag
- tryggja gott gjaldsføri móttvegis útheiminum, soleiðis at vit aftur fáa fult ræði á okkara eigna landi.
- at varðveita búsetingarmynstrið.

Og hetta kann veljarin vera við til at gera tann 7. juli.

Jóan Pauli Joensen,
valevni javnaðarflokk
í Suðurstreymoy

Sanerið sethús eins og vinnulívið

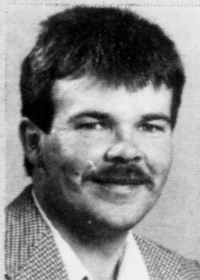
Tá lán verða longd, tí vón er fyri betri tíðum hjá sethúsaegjarum, er so ógin vón fyri betri tíðum hjá vinnulívinum, sum fær skuld eftirgiva. Í stórum? spyr Jón Ingi Eidesgaard, javnaðarvalevni í Eysturoy

Í nýggju virkisráðini er loysn á sethúsum henda: Húsálansgrunnurin keypir hini lánini í húsunum, fyri marknaðarprís, so sleppast kann undan tvingsils-sølum og eigaraskifti.

Tað er ikki sprot tað hevur ørkymlað mangán javnaðar veljara, at flokkurin hevur havt eina so lögna stöðu til sethústrupulleikarnar. Framstandi fólk í flokkinum hava sagt, at tað er moralskt skeivt at gera eina felags loysn á trupulleikum, men heldur mæltu til loysnina frá peningastovnunum.

Nú er broyting komin í, tí loysnir hjá peningastovnunum er ein "her og nú" loysn, fyri bert nøkur.

Hví er tað neyðugt at sanera vinnulívið, tá sethúsaegjararnir kunna

Jón Ingi Eidesgaard

neyðast við at longja áramálið. Argumentið fyri sethúsaloyðsini er, at tað fer at ganga betur um nøkur ár. Hava tey ikki somu vón fyri vinnulívinum?

Við at lata Húsálansgrunnin keypa hini lánini, hevur tann trongdi sethúsaegjarin, aftur eina vón fyri framan.